

**УТВРЂЕЊЕ ИМОВИНСКЕ КОРИСТИ СТЕЧЕНЕ НЕОВЛАШЋЕНИМ
КОРИШЋЕЊЕМ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ**

Одлука општинске комисије за давање пољопривредног земљишта у државној својини у закуп којом је утврђена годишња накнада за све кориснике, представља основ за утврђење висине имовинске користи стечене неовлашћеним коришћењем пољопривредног земљишта у државној својини.

Из образложења:

"Према утврђеном чињеничном стању тужилац је пријавио потраживање у износу од 40.044.065,70 динара које му је оспорено у стечајном поступку над туженим закључком о листи признатих и оспорених потраживања Ст 31/15 од 18.12.2015. године. Неспорно је да је тужени користио парцеле које су предмет тужбе и није спорно да је привременом мером која је усвојена у поступку пред Вишим судом у Шапцу од 1.4.2015. године истом забрањено даље коришћење парцела које су наведене у изреци. Тај поступак је прекинут услед отварања поступка стечаја над туженим и исти није настављен. Није спорно да је општина Владимирци – Комисија за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини својом одлуком број 320-42/14-1 од 24.10.2014. године одредила јединичну накнаду по економским годинама за сва лица. У складу са наведеном одлуком је Управа за пољопривредно земљиште Републике Србије понудила туженику потписивање вансудског поравнања ради регулисања накнаде за коришћење земљишта које овај није потписао. Увидом у записник пољопривредне инспекције тужиоца број 275-320-00548/2014-04 од 12.9.2014. године утврђено је да је извршен инспекцијски преглед код туженог у погледу фактичког начина коришћења државног пољопривредног земљишта у општини Владимирци. Прегледу је испред туженог присуствовао руководилац Службе индустрије С.Ж. Комисија је констатовала да је тужени у непрекидном поседу наведене парцеле од 2006. године. Том приликом, представник туженог је навео да је на парцелама направљена инфраструктура за наводњавање, да за парцеле није спровођена лицитација нити тражена накнада и да је туженом делимично исплаћено земљиште које је остало у комасационој маси и води се под новим бројем. Тиме је узурпиран део парцеле коју је тужени купио.

На темељу оваквог чињеничног стања нижестепени судови су заузели становиште да тужилац није доказао постојање и висину спорног потраживања. Одлука Комисије број 320-42/14-1 од 24.10.2014. године којом се утврђује јединична накнада по економским годинама од 2006. до 2014. године не представља правни основ за признање дуга туженог. Она није правно релевантан доказ ни о висини спорног потраживања јер представља једностран акт тужиоца. Њоме је ретроактивно утврђена обавеза туженог, иако пре тога од истог никада није потраживана било каква накнада за предметно земљиште. Стога је сходно одредби члана 231. ЗПП, суд применом правила о терету доказивања заузео становиште да тужилац није доказао постојање свог потраживања према туженом. Из тог разлога је одбијен тужбени захтев.

Врховни касациони суд не прихвата изнето становиште нижестепених судова, из разлога што налази да је засновано на погрешној оцени изведених доказа и примени материјалног права. Изведеним доказима у првостепеном поступку правнорелевантно је потврђено постојање и основ висине спорног потраживања. Приложеним записником Републичке пољопривредне инспекције број 275-320-00548/2014-04 од 12.9.2014. године недвосмислено се потврђује тужиочева тврдња да спорно земљиште представља друштвену својину које неосновано користи тужени почев од 2006. године.

Садржина тог записника није правно релевантно оспорена од стране туженог. Шта више, представник туженог АА је том приликом и сам признао да је тужени у непрекидном поседу спорног пољопривредног земљишта у друштвеној својини почев од 2006. године. Стога је тврдња нижестепених судова о недоказаности основа спорног потраживања у директној колизији са наведеним доказима. Изведени докази у првостепеном поступку недвосмислено указују да је тужени без правног основа користио туђу ствар – пољопривредно земљиште. Њему је и правноснажним решењем Вишег суда у Шапцу П 28/14 од 31.8.2015. године забрањено коришћење предметног земљишта у државној својини. Из тог разлога тужилац је сагласно одредби члана 219. ЗОО овлашћен да од туженог захтева исплату користи коју је исти остварио неовлашћеним коришћењем земљишта у државној својини. Корист коју је тужени имао се исказује у висини неплаћене цене закупа земљишта које није његово.

Одредбом члана 64а Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“ бр. 62/06, 66/08 и др. закон 41/09, 11/15 и 80/17), прописано је овлашћење јединице локалне самоуправе да својом одлуком утврди цену закупа, као и висину накнаде на терет лица које без закљученог уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде бесправно користи земљиште у државној својини. Сагласно таквом законском овлашћењу донета је одлука општине Владимирци број 320-42/14-1 од 24.10.2014. године којом је одређена јединична накнада за сва лица која су без правног основа користила пољопривредно земљиште у државној својини на подручју те локалне самоуправе током периода од 2006. до 2014. године. Зато је утврђена висина годишње накнаде том одлуком правнорелевантан доказ о висини користи коју тужени дугује тужиоцу коришћењем његове ствари – пољопривредног земљишта у државној својини. Утврђени износ накнаде цитираном одлуком и укупан износ обрачунатог дуга туженог по том основу тужени није оспорио“.

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Прев 458/2018 од 13.6.2019. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 10.12.2019. године)